

Izveštaj o učešću ministra socijalnog staranja, brige o porodici i demografije Damira Gutića na Okruglom stolu „Međunarodna razmjena politika i praksi o zaštiti djece u digitalnom svijetu”Ankara, Turska 21-22 april 2026. godine

Ministar socijalnog staranja, brige o porodici i demografije Damir Gutić predvodio je delegaciju Crne Gore na međunarodnom Okruglom stolu „Međunarodna razmjena politika i praksi o zaštiti djece u digitalnom svijetu“, održanom 21–22. aprila 2026. godine u Ankari, Turska.

Učešće i značaj događaja

Učešće delegacije imalo je poseban značaj u kontekstu sve kompleksnijih izazova zaštite djece u digitalnom okruženju. Skup je okupio donosiocice odluka, eksperte i predstavnike međunarodnih organizacija, omogućivši razmjenu iskustava, politika i inovativnih rješenja.

Delegacija Crna Gora imala je priliku da sagleda savremene međunarodne trendove u oblasti digitalne zaštite djece, razmijeni iskustva sa državama koje imaju razvijene modele prevencije, identifikuje konkretne mehanizme za unapređenje nacionalnog sistema i dodatno pozicionira Crnu Goru kao aktivnog partnera u međunarodnim inicijativama.

Ključne teme i diskusije

Diskusije su bile usmjerene na prevenciju i suzbijanje digitalnog nasilja nad djecom, razvoj dostupnih i efikasnih usluga podrške, jačanje međusektorske saradnje između socijalne zaštite i digitalne bezbjednosti, regulatorne odgovore na nove digitalne rizike, te unapređenje digitalne pismenosti i prevencije, uz poseban naglasak na potrebu proaktivnog djelovanja i veću odgovornost digitalnih platformi.

Prezentacija i stavovi Crne Gore

Ministar Damir Gutić predstavio je zakonodavni i institucionalni okvir Crne Gore, naglašavajući postignuti napredak, ali i otvorene izazove.

Ključni stavovi koje je Ministarstvo zastupalo:

Ključni stavovi Ministarstva jasno naglašavaju da dijete mora biti u centru svih politika, pri čemu se sve mjere zasnivaju na najboljem interesu djeteta, uz njegovo aktivno uključivanje u proces kreiranja rješenja. Odgovornost za sigurnost djece u digitalnom prostoru ne može se svesti isključivo na njihovo ponašanje, već mora obuhvatiti systemske i regulatorne mehanizme, kao i odgovornost tehnoloških kompanija i digitalnih platformi, koje imaju obavezu da razvijaju preventivne mjere i osiguraju bezbjedno okruženje.

Efikasna zaštita zahtijeva multisektorski pristup, kroz koordinaciju svih relevantnih sektora –od socijalne zaštite i obrazovanja, preko pravosuđa, do sektora digitalne bezbjednosti – kako bi se obezbjedila sveobuhvatna i usklađena reakcija. Poseban akcenat stavljen je na obezbjeđivanje jednakog nivoa zaštite za svu djecu, uz dodatni fokus na uzrast od 14 do 17 godina, koji je posebno ranjiv i izložen digitalnim rizicima.

Ministarstvo je istaklo i potrebu za jačanjem mehanizama prijavljivanja, kroz razvoj povjerljivih i lako dostupnih kanala koji će djeci omogućiti da bez straha prijave nasilje ili zloupotrebu. Pored toga, od suštinske važnosti je razvoj psihosocijalnih usluga koje će obezbijediti kontinuiranu i specijalizovanu podršku žrtvama digitalnog nasilja, čime se stvara sistem koji ne samo da reaguje na probleme, već ih proaktivno sprječava i gradi sigurnije digitalno okruženje za svu djecu

Istaknuto je da Crna Gora već razvija Barnahus model i Nacionalni plan Garancije za djecu, kao ključne instrumente za unapređenje sistema zaštite.

Bilateralni sastanci i unapređenje saradnje

Tokom boravka u Ankari, delegacija je realizovala više bilateralnih sastanaka sa predstavnicima Republike Turske, Austrije, kao i drugih partnerskih država i organizacija.

-U razgovorima sa turskim zvaničnicima potvrđeni su veoma dobri i stabilni bilateralni odnosi. Posebno je naglašeno postojanje funkcionalnog pravnog okvira saradnje (Sporazum o socijalnom osiguranju i Memorandum o razumijevanju iz 2025. godine), kao i značaj razmjene iskustava u oblasti digitalne zaštite djece. Naglašena je i potreba za daljim razvojem socijalnih usluga u zajednici i procesima deinstytucionalizacije ali i jačanjem saradnje u oblasti demografskih politika i podrške porodici i razmjena iskustava u digitalizaciji sistema socijalne zaštite (ISSS model Crne Gore).

Posebno je istaknuto da značajno prisustvo turskih državljana u Crnoj Gori dodatno naglašava potrebu za efikasnom i kontinuiranom saradnjom u oblasti socijalne zaštite.

Crnogorska strana naglasila je svoju posvećenost daljem unapređenju saradnje, uz istovremeno usklađivanje sa standardima Evropske unije.

-U razgovorima sa predstavnicima Republike Austrije istaknuta je snažna i kontinuirana podrška Austrije Crnoj Gori, posebno u procesu evropskih integracija.

U razgovorima je naglašeno da saradnja obuhvata ekspertsku i tehničku podršku reformama u oblasti socijalne politike, aktivno učešće u regionalnim i inicijativama Evropske unije, finansijsku podršku uključujući doprinos fondovima za održivi razvoj, kao i kontinuiranu saradnju sa relevantnim institucijama poput Evropskog centra za socijalnu politiku.

Predstavnici Crne Gore su tom prilikom izrazili zahvalnost na dosadašnjoj podršci Republike Austrije i istakli interes za dalju saradnju kroz primjenu austrijskih modela socijalnih transfera, razvoj sistema za praćenje efekata javnih politika, unapređenje mjera usmjerenih na smanjenje dječijeg siromaštva, kao i razvoj preventivnih programa i usluga u zajednici.

U tom kontekstu, Republika Austrija je prepoznata kao jedan od ključnih partnera Crne Gore u završnoj fazi procesa pristupanja Evropskoj uniji.

Opšti zaključci bilateralnih sastanaka

Tokom svih sastanaka potvrđeno je da postoji snažan prostor za produbljivanje međunarodne saradnje, razmjenu konkretnih operativnih praksi i razvoj zajedničkih projekata.

Sastav delegacije

Delegaciju su činili:

- Damir Gutić, ministar socijalnog staranja, brige o porodici i demografije
- Emina Mujević Kara, v.d. generalne direktorice Direktorata za evropske integracije, EU fondove i međunarodnu saradnju
- Maida Hadžajlić, Šefica Kabineta

Zaključci i preporuke

Ključni zaključci ukazuju na to da digitalna zaštita djece mora biti visoko pozicionirana među prioritetima javnih politika, uz istovremenu potrebu da zakonodavni okvir prati savremene izazove i kontinuirano se unapređuje. Takođe je naglašeno da je neophodno dodatno jačati preventivne mehanizme i sistem podrške djeci i porodicama, dok međunarodna saradnja ostaje jedan od ključnih faktora uspješnog odgovora na ove izazove.

Učešće delegacije doprinijelo je jačanju međunarodnog položaja Crne Gore i predstavlja važan korak ka daljem unapređenju sistema zaštite djece u digitalnom okruženju, u skladu sa standardima Evropske unije.